Európai Bizottság

Kettős minőségű élelmiszerek

Új iránymutatás a tagállamok számára

Tájékoztató | 2017. szeptember 26.

Věra Jourová
Biztos. Jogérvényesülés, fogyasztópolitika és nemek közötti esélyegyenlőség

Jogérvényesülési és Fogyasztópolitikai Főigazgatóság

A Bizottság által ma elfogadott iránymutatás segítséget kíván nyújtani a nemzeti hatóságoknak ahhoz, hogy hatékonyabban alkalmazzák a hatályos uniós élelmiszer-biztonsági és fogyasztóvédelmi jogszabályokat az indokolatlan eltéréseket mutató kettős standardok azonosítása és kezelése érdekében.

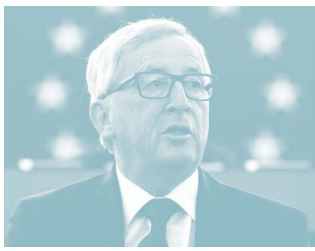

„Nem helyes, hogy egyes országokban azonos csomagolással és márkajelzéssel alacsonyabb minőségű élelmiszereket árulnak az embereknek. Most erősebb hatáskört kell biztosítanunk a nemzeti hatóságok számára ahhoz, hogy mindenhol felszámolják az ilyen jogellenes gyakorlatokat. Nem lehetnek Európában másodrendű fogyasztók."

Európai Bizottság, Juncker elnök értékelő beszéde az Unió helyzetéről, 2017. szeptember 13.

„Ha két különböző termék azonos márkajelzéssel ellátva kerül forgalomba, azzal megvalósul a fogyasztók tisztességtelen megtévesztése. Azon munkálkodunk, hogy véget vessünk ennek az uniós jog által tiltott gyakorlatnak. Európa-szerte azonos bánásmódot kívánunk biztosítani az összes fogyasztó számára."

Věra Jourová, a jogérvényesülésért, a fogyasztópolitikáért és a nemek közötti esélyegyenlőségért felelős biztos

Miről is van szó?

Több uniós tagállam fogyasztói szóvá tették, hogy egyes termékek minősége hazájukban gyengébb, mint az ugyanezen gyártó által más országokban azonos márkanévvel értékesített termékeké.

A kérdés azokat az élelmiszertermékeket érinti, amelyeket több uniós tagállamban azonos márkajelzéssel és csomagolásban forgalmaznak, de amelyek összetétele olyan eltéréseket mutat, amelyek valószínűleg befolyásolják a fogyasztó azon döntését, hogy megveszi-e a terméket vagy nem. A fogyasztók számára a kulcskérdés: „Akkor is megvettem volna-e ezt a terméket, ha tudtam volna, hogy az jelentősen eltér attól a terméktől, amelyet egy másik tagállamban megkóstoltam?"

Ha a fogyasztó „nemmel" válaszol, az azt jelenti, hogy nem tájékoztatták megfelelően. A fogyasztóknak képesnek kell lenniük arra, hogy megértsék az általuk vásárolt termék fő jellemzőit.

Hogyan használhatják a nemzeti hatóságok a bizottsági iránymutatást a gyakorlatban?

Az EU élelmiszerekkel kapcsolatos jogszabályai felsorolják azon kulcsfontosságú információkat, amelyeket a gyártónak fel kell tüntetnie a termékek csomagolásán. E kulcsfontosságú információkat és élelmiszer-biztonsági szabványokat minden esetben be kell tartani.

Az élelmiszer-ágazatban működő vállalkozásoknak ugyanakkor a – tisztességtelen kereskedelmi gyakorlatokról szóló uniós irányelv által szabályozott – megtévesztő gyakorlatoktól is tartózkodniuk kell.

Az iránymutatás célja, hogy megkönnyítse a hatályos uniós jog gyakorlati alkalmazását, és közös vizsgálati iránymutatásokat ír elő, hogy segítse a végrehajtókat az értékeléseik elvégzésében. Emellett segítséget nyújt a vállalkozások számára ahhoz, hogy marketingstratégiájukat egyértelművé tegyék.

Az iránymutatás folyamatábrát is tartalmaz, amely ismerteti a potenciálisan tisztességtelen kereskedelmi gyakorlat értékelését:

Példák a termékek közötti eltérésekre

- Egy kávégyártó két országban hasonló márkanév alatt úgy értékesít egy bizonyos kávéterméket, hogy az az egyik országban az kevesebb koffeint és több cukrot tartalmaz
- Egyes fagyasztott halrudacskák haltartalma bizonyos országokban alacsonyabb, ám lényegében ugyanolyan csomagolásban forgalmazzák őket
- A jegestea néhány országban kevesebb cukrot és több mesterséges édesítőszert tartalmaz

A bizottsági fellépések köre

Fellépés	Elvégezve	Következő lépések
Nemzeti projektek	2017. november 30.: a folyamatban lévő pályázati felhívás határideje	A nemzeti hatóságok javaslatokat terjesztenek elő projektekre, és azokat az elkövetkező három évben beindítják (az alapok érvényessége)
A Bizottság Közös Kutatóközpontjának (JRC) teszteléssel kapcsolatos összehangolt megközelítése	2017. szeptember: A JRC találkozik a Szlovákiában, a Cseh Köztársaságban, Magyarországon, Szlovéniában és Lengyelországban teszteléseket végző laboratóriumok képviselőivel (Lengyelország még nem végezte el a tanulmányt)	2017. október: A kettős minőségű élelmiszerekkel foglalkozó hálózat elindítása a nemzeti hatóságok, a fogyasztók és az ipari egyesületek képviselőivel 2018 eleje: a teszteléssel kapcsolatos összehangolt megközelítéssel kapcsolatos iránymutatás rendelkezésre bocsátása
Együttműködés a gyártókkal és a kiskereskedőkkel	2017. június: Magas szintű fórum az élelmiszer-ellátási lánc hatékonyabb működéséről; rendszeres találkozók Věra Jourová biztos és az ipar képviselői között	Magas szintű fórumon tartott megbeszélések az ipar élelmiszerbiztonsággal kapcsolatban a fogyasztók felé tett, átláthatóságra vonatkozó vállalásairól
Iránymutatás a nemzeti hatóságok számára	2017. szeptember: Az iránymutatás elfogadása	A Bizottságnak terjesztenie kell az iránymutatást a hatóságok között, és elő kell segítenie számukra annak végrehajtását